

# SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

**Szerkesztőség:**  
Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét  
illető közlemények küldendők.  
Kéziratok vissza nem adtnak.  
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNP.

**Előfizetési árak:**  
Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.  
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

**Kiadóhivatal:**  
Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-  
fizetési pénzek intézendők.  
Hi-detéseket jutányos áron elfogad.  
Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

## Gyárosok szövetsége.

Örömmel üdvözi az egész ország a gyárosok szövetségének megalakítását célzó mozgalmat, mert az a hazai iparra nézve bizonyára kedvező hatással lesz. A felhívást, mely az ország összes gyárosait a szövetségbe való belépésre hívja fel, a legelső magyar ipartelemek tulajdonosai és vezetői írták alá, az úgy tehát olyan kezekben van, hogy a szövetség megalakulását biztosra vehetjük.

Kézen fekvő az ok, mi bírta rá a magyar gyárosokat a szövetkezésre: a kedvezőtlen gazdasági helyzet. De elhatározásukba belejátszott egy másik fontos körülmény is, az az ellenzenyes hangulat, mely az utóbbi esztendőben a gyáriparral szemben bizonyos politikai és társadalmi körökben megnyilatkozik. A gyárosok szövetsége egyúttal védekezés az agráriusok ellen is, akik hol nyíltan, hol leplezve, de szívós kitartással dolgoznak a magyar gyáripár gyengítésén. Hogy a gyárosok szövetsége megfog-e felelni e védekezési céljának is, azt nem tudhatjuk előre, mindenesetre erkölcsi súlylával és anyagi erővel fog bírni az a testület, mely az összes hazai gyárosokat tagjai közé fogja sorolni.

Valóban az utóbbi időkben nem egyszer volt alkalmunk tapasztalni, hogy ott, ahol ezt elvárhatjuk a gyáripár nem részesült a kellő támogatásban, illetve a kellő védelemben az

agrárius részről történt támadásokkal szemben. Mintha az illetékes körök bele kezdenének fáradni abba a mindenesetre tekintélyes összegű támogatásba, a melylyel sikerült a jelenlegi még mindig oly kisméretű magyar gyáripárt megteremteni. Nos, ennek a támogatásnak megszűnnie nem szabad, mert az egyenlő lenne gyáripárunk végveszedelmével.

Szóval mélyreható nagy bajok orvoslásának szüksége teremti meg a magyar gyárosok szövetségét s az ország ösztönén óhajtja, hogy ebben az irányban minél hamarabb, minél nagyobb eredményeket tudjon elérni.

Van azonban az éremnek egy másik oldala is és mert a tárgyilagosság elve vezet bennünket minden közérdekű kérdés megítélésében, észre kell vennünk azt is.

Vigyázzanak a szövetség alapítói, akiket mindenesetre nemes ambíció sarkal, hogy a szövetség el ne terelődjék eredeti céljától és kartellszerűvé ne váljék! Vigyázzanak, nehogy a közérdekű gyárügy helyett, e magánérdekű gyáros ügyet szolgálja a szövetség. Mert akkor ez a szövetség a fogyasztó közönség és a munkás ellen irányuló véd- és dacszövetséggé fog alakulni, ami éppenséggel nem óhajtandó. Amerikában trustoknak nevezik az ilyen szövetséget, a mely nem egyéb rideg üzleti magánérdek céljára való kizsákmányolásnál. Vigyázzunk tehát, nehogy trust legyen a szövetségből és soha ne tévesszék szem elől a

magyar gyárosok, hogy a becsületes közvélemény csak azért üdvözölte örömmel az ő szövetkezésüknek eszméjét, mert fontos közérdekek szolgálatában szegődtek. S a szövetség csakis úgy tehet szert morális erőre és tekintélyre, ha tisztán ebben a szellemben fog működni.

Nagy hivatása van a szövetségnek a munkás és a munkaadó közötti viszony rendezése dolgában is. Gyáros és munkás egymásra vannak utalva, mégis egy egész világ választja el egymástól a kettőt. A szövetségnek célzottan és humánusan kell felfognia hivatását s az ellentétek kiegyenlítésére törekednie. Különösen sztrajkok alkalmával érvényesülhetne a szövetség. Persze óvakodni kell attól, hogy a munkás igazát a gyáros érdekének alárendeljék, mert a mai szervezett gyári munkással paczkálni már nem igen lehet. A gyári munkásoknak már Magyarországon is egy erőteljes szövetségük van, a szociáldemokrácia és minden igaztalanság, amit munkással szemben ekkorinek, csak a szociáldemokrácia malmára hajtja a vizet. Tapasztalhattuk ezt Lassale magyar híveinek husvétkor Budapesten megtartott kongresszusán, mely egy erőteljes, szívós szervezetnek komoly demonstrációja volt.

*Kérjük t. előfizetőinket, miszerint előfizetéseiket szíveskedjenek minél előbb megújítani.*

## SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRSZÁJA.

### Színházi dolgok.

#### I.

Alakok a nézőtérrel.

#### 1

Az, aki élvez.

A polgári életben jómódu kereskedő, hivatalnok, vagy egyéb hasonló kispolgár, roppant szereti a színházat, azonban körülményei csak ritkán engedik meg, hogy ennek a szenvedélyének eleget tegyen. Ezért már otthon jó előre alapos tanácskozások tárgyává teszi a színházbemenés nagy kérdését. A darab, a színház megválasztása, az előadó művészek személyének, képességeinek tekintetbevétele, a jegy ára, mind figyelembe jönnek a fontos ügy eldöntésénél.

Végre meg van a jegy, mert emberünk rendszerint családdal: a hajadon leánnyal, a kamasz fiúval együtt veszi ki a részét a műélvezetből. Azonnal a színház kapuinak megnyitása után a család bevonul a nézőtérre. A hangulat feszes. Valamennyien érzik a percz ünnepies voltát. A sok ember, a páholyok asszonyainak fényes toiletjei, a meleg, a fény, a szokatlan helyzet, a szűk zsölylyék erősen zsenirozzák őket.

Fellebben a függöny. A színpadon emberek jönnek-mennek, ötletek pattannak el, egy idegen és mégis

annyra ösmerős tetsző világ tárul fel a bámuló családfő előtt. Megszűnt számára a külső világ. Egész valójával beolvad abba, a mi a színpadon történik. Azonosítja magát a jó, a nemes képviselőjével, a darab Odiót Maximjával, Féleve aggódik sorsán, feléje száll minden rokonszenve, míg az elvetemült intrikust teljes gyűlöletével sújtja. A humoros jelenetek főitől szívóbb harsogva, közmegebotránkoztatólag kaczag, míg a tragikus fordulaton alig bírja könnyeit visszafojtani.

Felvonásközökben szenvedélyes vitákba bocsátkozik a család többi tagjaival a további fejlemények felől. A kamasz fut, a ki néhány cinikus megjegyzést kockáztat, kiméltlenül leint. A cukrászdában az est nevezetességéhez mért bőkezűséggel teszi meg bevásárlását.

Az utolsó jelenet utolsó hangjaig helyén marad, tapsolva, kaczagva, sirva, mulatva. A darabról álmodik és egy hétig állandóan beszél róla. Ő az, a kiért Thespis kordeját hazni legérdemesebb, a valódi, hálás, elismerő, csak élvezni akaró és élvezni tudó publikum.

#### 2

A jelenlevő.

Premier, repriz, nevezetes vendég szereplés nélkül el nem képzelhető. Nem mintha lelki szüksége volna mindez alkalmakkor a színházban megjelenni, hanem mivel ez hozzá tartozik a bentonhoz, a kifogástalan gourmand életrendjéhez. Epen úgy eljön ide, mint filharmonikus hangversenyekre, noha nem zeneértő és az atlétai balra, pedig nem tánczol,

Az előadásra későn jön és csakhamar távozik, helye lehetőleg az első sorban, de mindenesetre legelő van, ehhez képest jelmeze trakk vagy legalábbis mélyen kivagott szmoking, fehér szegű és ugyanily szíű kesztyűk. Mindig várják a klubban, vacsorán vagy valami estélyen. Szavajárása:

— Csak épen, hogy benéztem egy pillanatra.

Viselkedése unott és előkelő. Inkább a nézőtér látszik érdekelni, mint a darab, vagy előadás. Arczkifejezése világosan elárulja azt a gondolatát, hogy látott ő már nagyobb törpét is.

Jelenléte, vagy jellénemléte egyébiránt a színházra nézve nem közönyös. Ő ugyanis sokadmagával van: fajtája gyakoribb mint gondolnók. Ha egyszer megszűnne jelen lenni, első sorban a pénztári rapport érezné meg.

#### 3

A művész tejtestvére.

Gyakran csak iskolatársa, földije, vagy gyermekkori ismerőse a művész felesége, vagy a művész nő férje, nagybátyjának. De ez nem fontos. Fő az, hogy családtagnak, hozzátartozónak érzi magát a természetes kapcsolatok, a mely a művészt publikummal egybeköti. És viselkedése is ennek megfelelő.

Ő a tenorista. A családtag összes kollegóit kiméletlenül leszólja, kontároknak nevezi őket, megtagadva tőlük a lehetőségnek egyetlen parányát is, csak hogy a tejtestvért annál magasabbra emelhesse. Ha pedig ő a művész, a zseni, a tejtestvér megjelenik a színe csupa átszellemült rajongással, odaadó hődqlattá válik,

# Hírek.

— **A vármegye közigazgatási bizottsága** f. évi április hó 12-én fogja rendes havi ülését megtartani.

— **Az aradi ügyvédi kamara** közhírré teszi, hogy Bródy Adolf és id. Kollár János szarvasi ügyvédek elhalálozásuk folytán a kamara lajstromából törülte és a halaszthatatlan teendők végzésére Bródy Adolf irodája részére dr. Kóhn Mór gyulai, id. Kollár János irodája részére dr. Sziráczy János szarvasi ügyvédet rendelte ki, valamint hogy Harsányi Béla ügyvédjelöltet, mint dr. Nagy Elemér orosházi ügyvédnél joggyakorlaton levőt, az ügyvédjelöltek lajstromába felvette.

— **Eljegyzések.** Dr. Salacz Aladár szarvasi ügyvéd eljegyezte özv. Eszes Mihályné leányát, Ilonkát. — Dr. Sarkány Loránd egyetemi tanársegéd jegyet váltott Réthy Sándor szarvasi nagykereskedő leányával Erzsikével. — Sándor Jenő kolozsvári m. kir. erdősz. eljegyezte Simon Gyula m. kir. erdőtanácsos leányát, Irénkét.

— **Az 1902. évre kivetendő III. oszt. kereseti adóra** vonatkozólag szerkesztett adókiszámítási javaslatokat kitüntető lajstrom f. hó 1-től 8-ig az adóügyi jegyzői irodában közszemlére van kitéve. Az adójavaslatok elleni írásbeli észrevételek, illetve felszólamlások a jelzett határidőig, az adóügyi jegyzői hivatalhoz vagy egyenesen a gyulai kir. pénzügyigazgatósághoz adandók be.

— **A „Békésvármegye” megszűnése.** A „Békésvármegye” cz. politikai hetilap szerkesztősége m. hó 29-iki számában jelenti olvasóinak a lap beüzemelését illetve a „Békés” cz. lappal való egybeolvadását, melynek főszerkesztője ezután Bodóky Zoltán lesz.

— **A szegedi orsz. gyorsíró versenyen** Szrnka Mihály szarvasi főgymnasiumi tanuló a vitaírásból versenyen az első díjat, három aranyat nyerte el.

— **Mégis osak lesz jobb világítás!** Mint értesülünk, Szarvas város főszolgabírája, első jegyzője és bírja 3 nap óta Budapesten időznek, hogy a világyvilágítás ügyében a Ganz gyár igazgatóságával tárgyaljanak. Ha a tárgyalás esetleg eredményre nem vezetne, úgy acetelyn vagy az airogen világítás behozatalát fogják megkísérteni. Feltétlen határozat azonban, hogy Szarvason „muszaj” jobb világítást létesíteni.

— **Sorozás.** A katona-sorozás Szarvason április 12. 14. és 15-én lesz megtartva.

— **Megyebizottsági tag választás.** A Békés község III. alkerületében márczius 24-ik és 26-ik napján megtartott választás alkalmával hat éves megbízással Popovics Elek és Berczi Sándor, három évi megbízással pedig Harmati Sándor választott meg a törvényhatósági bizottság tagjává.

— **Uj egylet** A. m. kir. belügyminiszter a gyulai kőműves és acssegédek szakszerveletének alapszabályait bemutatási záradékkal ellátta.

— **Kinevezés.** Sarkány János mérnököt a közös hadügyminiszter cs. és kir. katonaeépítészeti ve-

zérkari segédmérnöké nevezte ki. (lak. Budapest II. Főherceg Albrecht-ut 4. sz. fsz. 2.)

— **Névváltoztatás.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy Hoffmann Béla gyulai lakos „Horty”-ra változtassa át vezetéknévét.

— **Kossuth muzeum.** Az 1848—49-iki szabadságharczi ereklye-gyűjtemény és Kossuth muzeum, mely Gr. Kreith Béla és Krivácsy József vezetése alatt áll, jelenleg B.-Csabán a vigadó-teremben van kiállítva. Hazafias kötelességünknek tartjuk e nagyértékű s a maga nemében páratlanul álló gyönyörű muzeumot közönségünk figyelmébe ajánlani.

— **Eltűnt pénzeslevél** cz. alatt lapunk múlt számában téves információ alapján közöltük, hogy Zeke posta szolga őrizetére bízott 3000 koronás pénzeslevél eltűnt. A m. kir. postahivatalól most azt az értesítést vettük, hogy a pénzes levél nem Zeke itteni szolga kezelésére volt bízva, nem is azon idő alatt tűnt el, míg kocsijából állítólag távol volt, sőt nem is azon menetnél.

— **A fűzesgyarmati hitvesgyilkosság.** Hirt adtunk mi is azon két hitvesgyilkosságról, mely méltán keltett megdöbbenést az egész megyében. A fűzesgyarmati esetben folyamatban levő vizsgálat újabb adatai azonban arra engednek következtetni, hogy Györösi Józsefnél még sem az ura ölte meg, hanem — a pálnka. Kiderült, hogy Györösiné iszákos asszony volt, a ki otthon folyton veszekedett és civakodott a családjával. Szentanuk állítják, hogy a végzetes napon is holt részeg volt s ilyen állapotban leesett a padlásról, oldalbordái összetörték s ez okozta halálát. A gyilkossággal gyanúsított férjet csendes, jóra való embernek ismeri az egész község, kit felesége anyagilag a tőnk szélére juttatott. Szegény, már háromszor kövelet el öngyilkossági kísérletet, csak hogy megszabaduljon földi ördögétől. Kétszer felakasztotta, egyszer pedig mellbe lötte magát, de azért csak életben maradt. A vizsgálatot most abban az irányban folytatják tovább, hogy tényleg az ölte volna-e meg az asszonyt, hogy a padlásról lebukott.

— **Lóvadász.** F. hó 24-én B.-Csabán nagy lóvadász lesz, melyen értesülésünk szerint, külföldi vásárlók is nagy számmal fognak résztvenni.

— **Veszett eb** marta meg t. hó 2-án Rácz Mari cigányleányt, miért is a községi előjáróság főlzállította a budapesti Pasteur-intézetbe.

— **A siketnémák szüleinek** a váci siketnéma-intézet figyelmükbe ajánlja, hogy a jövő tanévre vonatkozó felvételi kérvények a váci intézethez csak május hó 10-dikéig küldhetők be. A később érkezett kérvények ebben az évben már nem tárgyalhatók. Tudatja még az igazgatóság, hogy a váci intézetben kívül a következő helyeken vannak siketnéma intézetek: Budapest (Rökk Szilárd-u. 10.) Budapest, izr. (Bethleuter 2.) Kolozsvár, Temesvár, Arad, Kaposvár, Kecskemét, Szeged, Eger, Jolsva (Gömörvöl). Ajánlatos, hogy minden szülő első sorban a hozzá legközelebb eső intézethez folyamodjék.

Tapsol mint egy orkán és lelkesedik, mint egy népgyűlés.

Távozaskor úgy érzi, mintha a siker egy igen jelentékeny része őt is illelte. A művész a kijárási szolgáló kis kapu előtt nagyot köszön a távozó tejtjesvérének. Hálátlan ahhoz, hogy nem ismeri meg, de egy könyvnyit fejbiccentés elég reá, hogy boldog legyen. Legközelebb újra eljön, újra tapsol, újra elmondja kis történetét és ismét boldogan suttékezik a kaszirozott diacóság egy gyengefenyű sugarában.

## II.

### A karzat.

A nézőtér neparthiájában legalul a térben való elhelyezést tekintve azonban legfelül huzódik meg az a hely, a honnan a felséges nép élvezi az alakosok játékaikat: a karzat. vagy népies nevén a kakasuló.

Ah, a kakasuló! Kinek a szívében ne keltene fel ez a szó kedves, bohó és mégis fájdalmas emlékeket? Hiszen aránylag oly kevesen vagyunk, a kik publikumi pályánkat a páholyok bársonyos párkányai mögött, vagy egy-egy földszinti zsölylye puha ülésben kezdtük meg. A legöbbszörnek diákkori emlékei között ott szerepelnek azok a hideg téli esték, a melyeken sovány vacsorákról moudottunk le a zöld, vagy narancs színű jegy kedvéért és boldogan foglaltuk el helyeinket a színház kábitó világának legfelsőbb régióiban, ott a hol pompás luszter ontja fénykeveit és a mennyezet fres-

kóin hiányos öltözötű nimfák ölelkeznek a kecskelábu fauokkal... Oh, mily menyei érzés volt onnan a magasból nézni a parkett szmókingos urait, a páholyok szép asszonyainak meztelen vállát, azt az egész illatos meleg, fényben uszó, előkelő világot, a melyhez oly közel voltunk, és a mely mégis olyan messze volt tőlünk... és minden szó, a mely a színpadról hozzánk felhangzott, az Ige, a kinyilatkoztatás — erejével hatott reánk, a melyet lélekzetl visszafojtva a gyönyörűségtől kábultan szívünk magunkba. Fiatalok voltunk, lelkeseztünk és még voltak illúzióink.

Azóta leöregedtünk a földszintre; olyikunk a proszeceniumi-páholy előkelő mélyébe is eljutott. Megokosodtunk, a vérünk lehiggadt, a lelkesedésünk elszállt a hajunk is kihullt, a mi egy jónevű parkett-habitúénel elengedhetetlen. Skeptikusan, kritikus szemmel nézzük mindazt, a mit a világon jelentő deszkákon gyönyörködtesítünkre csinálnak. Nem tapsolunk többé.

De mialatt mi unottan ott ülünk, összecsapódik a kárpit jelezve a felvonás végét — és fentről, a nagy luszter környékéről viharos tapsok hangzanak, lelkes kiáltások meleg hullámai szállnak le a terembe, tombolás, dobogás, zugás hallatszik. A karzat ez. Mi meg változtunk, de ő maradt a régi. Elhagyott helyeink nem maradtak üresen. Mások jöttek helyünkbe, a kik épp olyan fiatalok, mint mi voltunk valamikor, kiknek haja dús és szíveikben félszen élnek az ideálok. És lelkesednek, tenyereiket verésre tapsolják, tüdejüket kiabálják a naiv és rajongó fiúk, ók, az igazi publikum,

# IRODALOM.

**Bokréta** czimen a debreczeni jogakadémia öt poetas hallgatója: Baja Mihály, Gulyás József, Gyökössy Endre, Madai Gyula és Oláh Gábor adták közre költeményeiket. Az ifju költők közül Gyökössy Endre neve éppen nem ismeretlen a szarvasi község előtt. Körünkből való törekvő s tehetséges ifju ki fiatal kora daczára oly jeles munkásságot fejtett már eddig is ki, mely kész íróvá avatta őt fel. Az ő valamint poeta társainak említett vers-kötetéről csupán csak jót s az elismerés hangján írhatunk. Különbö pedíg mutatónl itt közöljük Gyökössy Endrének ezt a kedves kis kölfeményét:

### Otthon.

Két kicsi húgom,	Hizeleg, ölel,
Két rózsabimbó.	Csókol a szentem.
Kis Mancikának	Visszacsókolom . .
Járása ingó . . .	Jaj, de mit tettem?
Beszéde oly édes,	Irgy Manczikának
Még csak gagyog . . .	Könyve pereg —
Ha vele játszhatom,	Drága gyöngyöt érő
Boldog vagyok!	Harmatszemek.

Ölembe mászik,	Békíti húgom,
Körül csirógat.	Békítjük ketten.
Hozzám simul, mint	Csak — öt csókoljuk
Habhoz a csónak.	Most önfelédten.
És a kis hízalgó	El is fogy a könyve
Reám nevet . . .	S hozzánk simul,
Megejli, meglöppja	Ölel mindkettőnk
A lelketem.	Szóltalanul . . .

Nagyobbik húgom	Reánk is kaczag.
Pajkos, beszédes.	— Hamar kibékül —
Rontó a jelző	S a mosolyt talán
Dolgos kezéhez.	Lopja az égből,
Ha Manczi velem van,	Mely megejt, megigéz . . .
A fecsegő	S önfelédten,
Azt bizonyílgatná, hogy	Csókoljuk, öleljük
Jobb szeret ő.	Mind a ketten!

A kötet ára 2 korona. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

# KÖZGAZDASÁG.

## A Trieszti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali.)

f. é. márczius hó 20-án tartott 70-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1901. évi mérlegek.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 571,267.823 korona és 19 fillért tettek ki. és az év folyamán bevett díjak 25,501.529 korona 89 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 12,664.410 korona 50 fillérrel 147,165.146 korona 89 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 11,890.311.770 korona biztosítási összeg után 19,179.387 korona 41 fillér volt, miből 8,453.497 korona 20 fillér viszont-biztosításra fordítottat úgy, hogy a tisztadíjbevétel 10,725.890

hogy később a földszintről ásitva pisszegjék le azokat, akik majd őket is felváltják . . .

A színház leghálásabb publikuma kétségtelenül a karzat. Ez a naiv, nem futoigató, a nagyképiségnek még árnyékától is ment publikum kizárólag élvezni jön Thalia szentelt csarnokába.

Az ő részére a színház nem alkalom a flirtre, szokás, vagy épen terhes robotolás, hanem ünnep. És a hangulata is ünnepi. Szóval a kapunyitása előtt érkezik és n.m távozik egy pilanattal sem előbb, míg a színpadon az utolsó szó el nem hangzott. A derűs jeleneteket szívből kacagja és az u. n. humoros rögtönzése, mely ha mélyen a jóízűs követelményei alatt maradnak is (és mily gyakori ez az eset! . . . — de viszont elveszettek tekinté azt a színházi estéjét) a melyen legalább néhány kis könnyet nem ejthet a szereplők tragikus sorsa fölött.

Ez a kedves, hálás és nagy lelkű község a legkülönbözőbb elemekből került ki. A kis masamódtól és tandíjmentes diáktól kezdve a szobalányig és boltosinasig képviselve van közötté az alsó százezer valamennyi rétege. A krémet az első sorokat elfoglaló szatocsfamiliák szolgáltatják, míg a hangadók a színiskolák kezdő növendekéből továbbá a portás, jegyszédők és ruhatárosok rokonságából telnek ki. Ők a beavatottak gögös hangjain beszélnek.

A Márkus ma fáradszok látszik! Hegyi Aranka nincs díszponálva! suttogják fontoskodó félhangon, de

korona 21 fillerre rugott, mely összegből 7,267.495 korona 5 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevitel 67.76%-át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 80,231.416 korona 2 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevitel kitett 4,987.50 korona 14 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,197.96 korona 58 fillerre rugott.

A betöréssel szembeni biztosítási ágban a díjbevitel 317,84 korona 80 fillért tett ki.

Károkkért a társaság 1901-ben 27,945.234 korona 91 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 716,540.625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 133,470.273 korona 85 fillér esik, mely összeget a társaság 192845 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 160,224.87 korona 99 fillerre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányítására alakított tartalék, mely a 3,379.624 korona 17 fillér külön tartalék, ugyancsak az évi nyereségből kihalított 350.000 korona, 10,402.487 korona 99 fillerre emeltetett fel; továbbá felemelendő még a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezeket kivül még egy 560.000 koronát kitevő külön alap, melynek rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai áttulások folytán 173,458.451 korona 60 fillerről 190,319.427 korona 11 fillerre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések . . . . . 31,870.290 K 66 f
  2. Életbiztosítás-követelésekre adott kölcsönök . . . . . 17,799.821 K 32 f
  3. Letétemenyezett értékpapírokra adott kölcsönök . . . . . 2,467.253 K 17 f
  4. Értékpapírok . . . . . 122,468.568 K 59 f
  5. Tárca váltók . . . . . 1,140.190 K 42 f
  6. A részvényesek biztosított adósságlevelei . . . . . 7,350.000 K — f
  7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával . . . . . 7,223.302 K 95 f
- összesen 190,319.427 K 11 f.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

**Az Első Leánykiházasítási Egyesület**  
m. sz. f. é. márczius 25-én tartotta XXXIX. rendes közgyűlést a tagok élénk részvételével. Amint a fontosabb merlegtételekből és a jelentésből kitűnik, az 1901-ik kezelési év, dacára az általános uralkodó kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak, úgy tekintettel a

lehetőleg úgy, hogy a környezet is meghallja. Felvonaszközben a jegyszédővel csevegnek, kiérjeszkedve a művészek maganeletének legintimebb részleteire. A többiek amlatos dunnattal hallgatják az érdekes beszélgetést. De a beavatottak ep oly lelkesen tapsolnak, mint a laikusok és ep oly hihetetlen mennyiségű pohár vizet és zsemet fogyasztanak el, mint azok,

A karzati populikum általános karakterétől némileg különbözik az opera karzata. Itt a zene entuziasztái vannak többségben. Komoly szakértők ezek a hosszuhajú kissé kopottas átlakok, a jövő vagy múlt Wagnerjei, a kik gyakran igazán a szájuktól vonják meg a harmademeleti jegy árat. Szigoruan foglalják el helyeiket, hönuk alatt koteles partitúrákkal, minden taktust adazul kontrollirozva. De amint a hangok édes harmónája felszall hozzájuk, hogy derülnek fel e komor arcok és mily öröm foglalja el a sötét szigor helyét! A karzat itt is kitor és visszater eredeti hivatásához, a tapshoz, a melyet oly nobilis bokezűséggel, annyi őszinteséggel és melegséggel ad, nagyképűség nélkül, egyedül naiv és romatlan szívére hallgatva.

BÁTTASZÉKY LAJOS.

tagok gyarapodására, valamint pénzügyi tekintetben eredményesnek mutatkozik. Új beiratkozás volt 13,359 jutalékrész. Nászjutalék fejében kifizetett 630,265 korona 21 fillér. A díjtartalék 1.568,981 koronára növeltetett és immár 6.999,367 korona 79 fillerre rug. A többi alapszabályszerű címeknek (Nászjutalékfelemelési tartalék, Külön tartalék, Hivatalnoki nyugdíjalap stb.) 168,720 korona 48 fillér utaltatott át. A díjbevitel 2 166,496 korona 81 fillért, a kamat- és házbérvédelem 308,021 korona 90 fillért mutat ki. A mérleg 7.874,335,14 korona vagyonállományt állapít meg, mely következő főtételekben nyeri fedezetét: Értékpapírok szelvény kamatokkal (koronajáradék, fővárosi kölcsön és 4 1/2 százalékos elsőrendű záloglevelek) 3.392.054.66 korona, takarékbetétek 2,054.025.12 korona, intézeti házak 15.108.48 korona leírása átán 1,495.741.20 korona kötvénykölcsönök 320.736.96 korona, nyugdíjalap tartalékait 83.500.41 korona, díjhátralék 428.869.54 korona készpénzkészlet 91.407.25 korona. A jelentés és mérleg helyesséssel tudomásul vétetett és Krisztinkovics Béla és dr. Braun Fülöp ügyvédek indítványára az öszszigazgatásnak köszönet és elismerés szavaztatik. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldetnek: Chitz Herman és Rátfay Károly. A felügyelőbizottságba egy év tartamára ujbol megválasztottak a volt felügyelői bizottsági tagok. Míután az elnök még e hónap 20-án dr. Stamberger Ferencz kir. közjegyző jelenlétében nyolcz díjmentes nyereségekötveny a „D” osztályból történt kisorsolások eredményét kihirdette, berekesztetett a közgyűlés. Kisorsoltottak a következő alapkönyvszámok: 2281 alapkönyvszám özv. Duge Vilmosné, Budapest. 3663. alapkönyvszám Fleischer Vilmos, Budapest. 1652. alapkönyvszám Bizou János, Mohács. 2896. alapkönyvszám dr. Hoffner Elekné Mosony. 5378. alapkönyvszám dr. Traileszku János, Kiszénő. 60138. alapkönyvszám Kovarik Antal, Komárom. 6196 alapkönyvszám Kulko Stefan, Zágrab. 3883. alapkönyvszám Papo Abraham, Szerajevó. Minden kisorsolt alapkönyvszám után a kedvezményezettnek egy 1000-1000 koronára szóló díjmentes nyereségekötveny kiszolgáltatik.

185. III.  
1902.

**Kimutatás**

Szarvas község 1902. évi I. évnegyedi népmozgalmáról.

I. Születés						II. Halálozás		III. Házaság				
1. Rendes születés		2. Iker születés		3. Halva születés		a) Halva születés (a halva születését nem számlálták)		a) Kihirdetésre jelentkezett b) Házaságot kötött				
a) törvényes	b) törvénytelen	és	ezek közül	a) törvényes	b) törvénytelen	fi	nő	fi	nő			
143	129	8	6	5	5	8	1	—	66	80	32	44
I. = 143 + 129 + 8 + 6 + 5 + 5 + 3 + 1 = 300.												
II. = 3 + 1 + 66 + 80 = 150. III. a) 32. III. b) 44.												

Szarvason, 1902. április hó 4.

Viczián Mátyás,  
anyakönyvezető.

3387.  
1902.

**Hirdetmény.**

Alőírott községi előljárárság közhírré teszi, hogy a járási főszolgabíró ur 1366/902. számú rendeletével a községben lévő összes kutyákra 40 napig tartó zárlatot rendelt el.

Figyelmeztetnek ennőlfogva a lakosok, hogy a birtokukban lévő ebeket mátol kezdve 40 napig megkötve tartsák, az utcán pedig szájkossárral ellátva pórázon vezessék mert a rendelet ellenére szabadon járó kutyák hatóságilag kiir-

tatnak s tulajdonosuk ezen felül kihágás miatt szigoruan megbüntettetik.

Szarvas, 1902. márczius 29-én.  
Az előljárárok nevében:  
**Salacz József s. k. Crimm Mór s. k.**  
első jegyző. bíró.

**Időjárás jelentés 1902. április 4-ig.**

Nap	Csapadék 24 ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	közép	
29	dér	8.2	13.0	8.2	6.5	
30	3.5 eső	1.0	8.4	3.6	4.3	d. e. 10—12 ó eső
31		2.0	8.0	1.8	3.9	d. u. hó nyoma
1	dér	0.3	12.2	3.9	5.5	
2		5.0	19.8	13.0	12.6	
3		8.0	18.0	12.6	12.9	
4		12.6	21.7	13.8	16.0	

Összefoglalás: Márcziusi csapadék összege: 41.9 mm. hőmérsékleti maximum: 20°C márcz. 22-én és 23-án d. u. 2 órakor. Hőmérsékleti minimum: -9.8°C márcz. 14-én reggel 7-kor. Márczius közepes hőmérséklet: 4.9°C. Szarvas, 1902. április 5. **Plenczner Lajos**

**Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.**

**Kiadó.**

Egy két esetleg három szobás utczai lakás és egy butorozott szoba.  
Értekezhetni lehet  
**Konrad Jánosnál.**

**PESTI HIRLAP**

1902-vel 24-ik évfolyamába lép. Tehát már negyedszázad óta szorgálja a magyar olvasóközönség érdekeit. A PESTI HIRLAP kormánytól és partoktól független szabadelvű és demokratikus újság.

A PESTI HIRLAP két uolsó évtized szabad elvű alkotásainak kiküzdésében jelentékeny részt irhat a maga sikerei köze.

A PESTI HIRLAP mindig a legelőkelőbb szabadelvű publicistákat látta — partikulomtség nélkül — munkatársai sorában.

A PESTI HIRLAP a szépirodalom legelső munkáit. számithatta mindig regény és tarcairo köze. Az köze tartoznak ma is JOKAI MÓR és MINSZATH KALMAN

A PESTI HIRLAP megalapított és lentart igen népszerűvált rovatokat, a legnagyobb terjedelemben.

A PESTI HIRLAP egyik legkeresettebb napi olvasmánya az Esti level, melyben a legszelembesebb magyar író Toth Béla, szól az aktuális eseményekhez.

A PESTI HIRLAP minden nevezetesebb képviselő hazai ulesről elenken megint karcolatot is közöl A t. Hazából cím alatt.

A PESTI HIRLAP minden nap közöl szerkesztői üzeneteket bő Vegyes rovatot és hetenkint sakk rovatot A Pesti Hírlap színhazi, sport, toszdei rovatok a legnagyobb és a legváltozatosabb.

A PESTI HIRLAP eredeti tárcán kivül minden nap közöl külföldi írótól is egy-egy rajzolt vagy elbeszélés.

A PESTI HIRLAP külön kedvezményeket is nyújt. Havonként napi följegyzésekre alkalmas jegyzék napiót küld előfizetőnek.

A PESTI HIRLAP előfizetői évenként egyszer nagy díszes kialakításu naptart kapnak teljesen ajtalanul.

A PESTI HIRLAP előfizetői a Divat Salon című pompás divatújságra eionyós arbaal fizetmenek e.o.

A PESTI HIRLAP legnagyobb terjedelemben jelenik meg a napilapok köze, hetköznap 20—28, vasarnap 32—48 oldalon.

A lap előfizetési ára egész évre 28 korona, félre 14 korona, negyedre 7 korona, egy nora 2 korona 40 fillér. A Divat-Salon-nal együtt negyedre 9 korona.

Mutatványszámokat öt napig küld a kiadónyatal, Budapest, V., Váci korut 78.

**Arverési hirdetményi kivonat.**

A szarvasi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a békésszentandrási takarékpénztár végrehajthatónak Molnár Pál és neje Kralik Zsuzsanna végrehajtást szenvedő elleni 515. kor. tőkekövetelés és továbbá csatlakozók özv. Neu Emánuelné 30 kor. 66 fill. s jár., s a szarvasi takarékpénztár 110 kor. 9 jár. iránti végrehajtási ügyében, a szarvasi kir. jbiróság területén levő s a szarvasi 313 sz. tjkv-ben H I. 1 rsz. a. fekvő 550-551. hrsz. beltelkes házra az árverést 800 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1902. április hó 28-ik napján d. e. 9 órakor a szarvasi kir. jbiróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szarvason, 1902. évi január hó 28. napján.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Mészáros,  
kir. jbiró.

**Tanonc**

tisztességes családból, vas- és fűszerkereskedésbe felvétetik.

Továbbá egy

**kovács és bognár üzlet**

haszonbérbe esetleg felebérbe jutányos áron kiadandó.

Ertekezhetni

**Kohn Abrahám Utódnál**  
Békésszentandráson.

**Szőlőoltványok.**

szokványminőségben.  
A legkiválóbb 42 bor- és esemegefajokban fajtisztán, teljes jótáléssal.

**Élőkerítés.**

Gleditschin csemetek és magvak.  
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tüvisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Egy az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

**Diócsemeték.** Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomata főárjegyzék ingyen és bérmentve kuldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy meg azoknak is igen érdekeben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor  
Nagy-Kágya, u. -p. Székelyhid.

**TRIESZTI ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ TARSASAG**

(Assicurazioni Generali)

Budapest, V., Dorottya-utoza 10. sz.

a Közgazdaság rovatban közöljük a TRIESZTI ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ TARSASAG

házánk legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító-társaság

mérlegének főbb számadait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e czélből hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.,” valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság” számára.

A szarvasi ügynökség: **Handl Béla.**

Egy jó házból való fiu

**tanulónak**

könyvnyomdánkban felvétetik. 1-2 középiskolát végzettek előnyben részesülnek.

**Egy bolt helyiség**

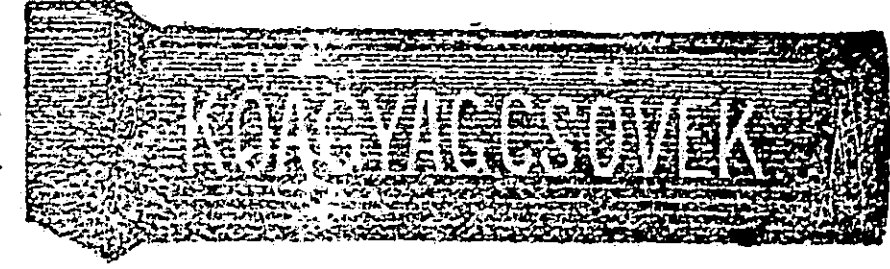
Mérey Bertánál (volt Korik-féle házban) Beliczey-út 10 sz. a. kiadó.

**WALLA JÓZSEF**  
cimentáru-gyára, építési anyagok raktára  
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:  
GRANIT-TERAZZÓ,  
BETONIROZÁSOK,  
CSATORNÁZÁSOK,  
SZÖKŐKUTAK,  
CEMENT-LAPOK és  
MOZAIKLAPOKKAL  
KÖVEZÉSEK  
elkészítésére stb.

Raktárt tart:  
KERAMIT-LAPOK  
KELHEIMI-LAPOK  
METTLACHI LAPOK,  
TERRACOTTA-ÁRUK,  
KÖFEDÉLPÉP,  
TŰZÁLLÓ TÉGLÁK,  
KÉMÉNY-RAKVÁ-  
NYÓKBÓL stb.

Gyári raktára a  
„naul Portlandi  
-tízal-



Gyári raktára a  
gatonaul Portlandi  
cment és vízhat-  
lan mész-gyárnak.

Oh jaj



Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

**Egger mellpasztillái,**

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és azétküldési raktár:

Megfojt ez az átkozott köhögés!

„NADOR”  
GYÓGYSZERTÁR  
Budapest VI., Váci-körút 17.

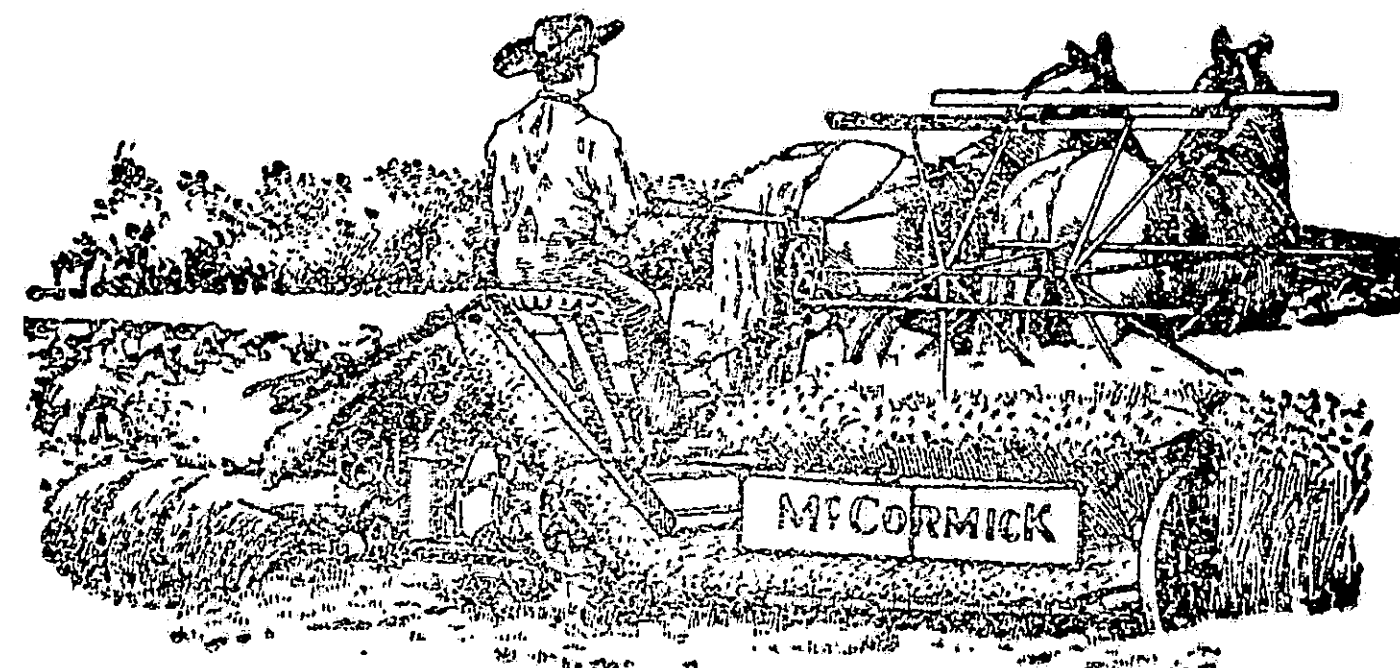
Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható SZARVASON: Ackermann Gyula Medveczky József, Buyyis Andor gyógyszerházakban.

**Mc Cormick Harvesting Machine-Company.**

(Chicago aratógépgyár.)

GRAND PRIX



PARIS 1900-ban.

Kéveköttő aratógép,  
Fűkaszalógép  
Köszörülőkészülék,

„Daisy” marokkrakó aratógép  
Szénagyűjtő gereblye és  
Kéveköttőfonal

g y á r t m é n y a i.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalék-részek óriási raktárunk.

Tessék mintakönyvet kérni!

VILLIAM J. STILLMAN  
igazgató.

Évi termelés:  
362000 gép.

BUDAPEST  
V. kerület, Váci-ut 30. szám.